

2020-11-1209

Sekretariatet

Christian Olsson

Tfn: 063-147639

E-post: christian.olsson@regionjh.se

RS/162/2020

Regionstyrelsens uppsiktsplikt 2020 – Norrtåg AB

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsens uppsiktsplikt regleras i kommunallagen (2017:725).

Uppsiktsplikten innebär i korthet att regionstyrelsen i fråga om bolag ska pröva om verksamheten som har bedrivits under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om styrelsen finner att så inte är fallet ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.

Regionstyrelsen fastställer årligen en plan för vilka bolag, nämnder, föreningar eller stiftelser som styrelsen ska genomföra fördjupade granskningar av. Norrtåg AB var ett av de utvalda bolagen 2018. Med anledning av den viktiga verksamhet Norrtåg AB bedriver är bolaget utvalt även i regionstyrelsens plan för fördjupad uppsiktsplikt 2020, som fastställdes vid styrelsens sammanträde den 22 januari 2020 (§ 6).

Regionala utvecklingsnämnden följer årligen upp bolagets verksamhet utifrån sitt ansvarsområde.

Rapporten visar att Norrtåg AB under 2019 bedrev verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen var tillräcklig. Det finns tydliga mål för verksamheten och en struktur för hur målen följs upp och återredovisas. Under 2019 var uppfyllnaden av verksamhetsmålen låg (tre av sex verksamhetsmål uppnåddes). Flera av verksamhetsmålen var dock förhållandevis högt satta. Att vissa mål inte uppnåddes låg även utanför bolagets kontroll, t.ex. banarbeten som på vissa sträckor har medfört att regulariteten påverkats då tåg ersatts av buss.

Resandeutvecklingen har de senaste åren varit positiv, även om banarbeten har inneburit perioder av minskat resande. Från mars 2020 har resandet minskat kraftigt som en följd av Coronapandemin. Flera åtgärder har vidtagits för att minska risken för smittspridning. I slutet av april 2020 reducerades trafiken med en utglesad sommartidtabell. Sedan början av hösten är trafiken dock tillbaka enligt plan.

Det finns ekonomiska mål. Det saknas dock målindikatorer för att pröva om verksamheten har bedrivits på ett resurseffektivt sätt. Eftersom verksamheten ska bedrivas utan vinstsyfte och bolaget redovisar ett nollresultat bör målen om en ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning anses uppfyllda (resultatet för 2019 efter finansiella poster uppgick till -16 Tkr). Likviditeten har de senaste åren stärkts något och uppgick 2019 till 115,5 procent. Soliditeten uppgick 2019 till 1,71 procent. Samtidigt har bolagets förmåga att finansiera verksamheten utöver driftsbidrag från ägarna minskat något.

Prognosen för ekonomin 2020 är mycket svårbedömd till följd av effekterna av Coronapandemin.

Norrtågstrafiken har möjliggjort mer miljövänliga transporter, liksom bidragit till regionförstoring. Genom Norrtågs trafik har på så sätt stora samhällsvinster uppnåtts, ca 35 Mkr/år. Med det nya kalkylvärdet för koldioxidutsläpp ökar samhällsnyttan ytterligare till ca 210 Mkr/år.

Regiondirektörens förslag

1. Regionstyrelsen konstaterar att Norrtåg AB bedriver verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, i enlighet med det de kommunala befogenheterna.
2. Rapporten om Norrtåg AB utifrån regionstyrelsens uppsiktsplikt 2020 godkänns.

I tjänsten
Hans Svensson
Regiondirektör

Mikael Ferm
Regionsstabschef

Utdrag till

Regional utvecklingsdirektör, Ekonomidirektör, Chef Område Kollektivtrafik,
Regionens revisorer, Norrtåg AB